

**Ruimtelijke Onderbouwing Nijmegen Neerbosch West
- 1 (Zonnepark Bijsterhuizenstraat e.o.)**

Inhoudsopgave

Toelichting		5
Hoofdstuk 1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Doel van het plan	11
Hoofdstuk 2	Ruimtelijk beleid	13
2.1	Inleiding	13
2.2	Rijksbeleid	13
2.3	Provinciaal beleid	13
2.4	Regionaal beleid	
2.5	Gemeentelijk beleid	18
2.6	Conclusie	18
Hoofdstuk 3	Sectoraal beleid	21
3.1	Inleiding	21
3.2	Economische zaken	
3.3	Milieu	21
3.4	Ruimtelijke veiligheid	24
3.5	Verkeer	26
3.6	Groen en natuur	26
3.7	Water	27
3.8	Cultuurhistorie	31
3.9	Archeologie	35
3.10	Conclusie	40
Hoofdstuk 4	Uitvoerbaarheid	41
4.1	Inleiding	41
4.2	Economische uitvoerbaarheid	41
4.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	41
Hoofdstuk 5	Vooroverleg ex. artikel 6.18 Bor	43

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen heeft een aanvraag omgevingsvergunning ontvangen voor het realiseren van een zonnepark gecombineerd met landbouw in het landelijk gebied aan de westzijde van Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Neerbosch, sectie L, perceelnummers 158 t/m 160, 174 t/m 176, 311, 333, 334, 344 en 377.

Op deze plaats wordt verwezen naar de situatietekeningen behorende bij de omgevingsaanvraag waarop de voorgaande en de toekomstige situatie zijn aangegeven.

Het onderhavige plan is geprojecteerd op gronden, die ingevolge het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Neerbosch West" de bestemming "Agrarisch", de dubbelbestemming "Leiding - Hoogspanningsverbinding" en ingevolge het facetbestemmingsplan Archeologie de gebiedsaanduiding "Wetgevingszone - Waarde Archeologie 1" en de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 3" hebben.

Verlening van de omgevingsvergunning is slechts mogelijk met toepassing van de grote buitenplanse afwijking (artikel 2.12, lid 1 sub a onder 3e van de Wabo).

Het initiatief en de locatie

ENGIE Energie Nederland N.V. (hierna te noemen: ENGIE) is voornemens om een zonnepark gecombineerd met landbouw te ontwikkelen in het landelijk gebied aan de westzijde van Nijmegen. De zonnepanelen worden daarnaast gebruikt als teelt-ondersteunende voorzieningen, ten behoeve van de gewassen die onder en tussen de stellages met zonnepanelen worden gekweekt.

Deze ruimtelijke onderbouwing heeft betrekking op de volledige ontwikkeling van het zonnepark. Het zonnepark heeft een omvang van circa 47 hectare, het opgestelde vermogen aan zonnepanelen bedraagt circa 40 MW. De locatie is gelegen ten westen van de A73, ter hoogte van de wijk Lindenholt en ten noorden van het bedrijventerrein Bijsterhuizen tot aan de Bijsterhuizenstraat. In onderstaande afbeelding is globaal het plangebied aangeduid:

Bestaande situatie

In de huidige situatie hebben de percelen een agrarische functie en zijn in gebruik als agrarisch grasland. Aan de noordzijde wordt de locatie begrensd door de Broekstraat, aan de oostzijde door snelweg A73 en aan de zuidzijde door bedrijventerrein Bijsterhuizen. Aan de westzijde liggen de percelen aan de Bijsterhuizenstraat. ENGIE heeft het voornemen om op een deel van deze percelen teeltondersteunende voorzieningen te realiseren.

De locatie ligt in agrarisch- /cultuurlandschap, dit is met name beleefbaar vanaf de A73. De A73 is vanaf Dukenburg - Weezenhof tot aan knooppunt Neerbosch in feite omzoomd door hoog opgaand groen, terwijl ter plekke van de beoogde locatie nog vrij uitzicht op het open cultuurlandschap mogelijk is. Hier grenst Nijmegen nog zichtbaar aan het agrarisch buitengebied. De openheid van het agrarische landschap is een belangrijke te behouden kwaliteit, maar deze is ook te behouden bij een zorgvuldige landschappelijke inpassing van het zonnepark.

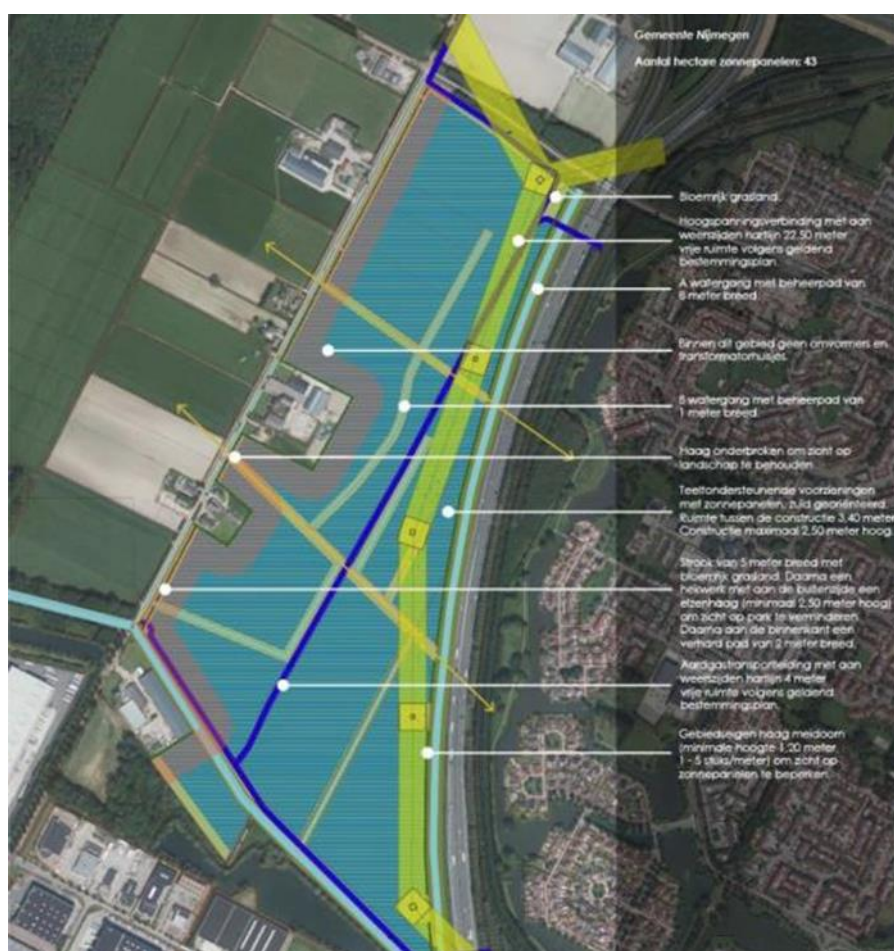
Beschrijving opzet zonnepark

De ontwikkeling bestaat uit een veldopstelling van zonnepanelen over een oppervlakte van circa 47 hectare. Deze veldopstelling doet tevens dienst als teeltondersteunende voorzieningen voor gewassen die onder en tussen de stellages met zonnepanelen gekweekt worden.

De activiteit bestaat uit het plaatsen van teelt ondersteunende voorzieningen voorzien van zonnepanelen met een capaciteit van circa 40 MW op frames die op het maaiveld geplaatst tot max 2,5 m-mv. De zonnepanelen worden geplaatst in een tafelopstelling in rijen georiënteerd op het zuiden. De hellingshoek waarin de zonnepanelen worden geplaatst is tussen de 10 en 25 graden. Voor de fundatie van de frames / tafels zal maximaal gebruik worden gemaakt van verticale staanders op een diepte van 1 tot 2 m-mv of staanders met elk 3 of 4 pinnen die onder een hoek van 45 graden een diepte bereiken van circa 1 m-mv.

Het project is erop gericht om de combinatie met de agrarische functie te behouden. Door de plaatsing van teelt ondersteunende voorzieningen (schaduwsschermen) kan op het perceel een hoogwaardigere teelt van gewassen plaatsvinden.

Ten behoeve van de procesbeheersing en de aansluiting van de zonnepanelen op het elektriciteit netwerk zullen op het terrein circa 21 trafo's worden geplaatst. Deze zullen zo nodig worden voorzien van een fundatie, bestaande uit enkele fundatiepalen, of verharding (zoals bijvoorbeeld stelconplaten). Het is hierbij denkbaar dat het trafohuis "deels" verzonken in de grond zal worden geplaatst in verband met de aansluitingen van de bekabeling.

Landschappelijke inpassing

Uitgangspunt van het zonnepark is meervoudig ruimtegebruik. De gronden worden gebruikt voor de teelt van gewassen en voor de opwekking van energie. De zonnepanelen stellages functioneren daarbij als teeltondersteunende voorzieningen. Op deze wijze kan het projectgebied worden aangewend voor de grootschalige opwekking van duurzame energie. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de gemeentelijke doelstelling om in 2045 energieneutraal te zijn. Ook andere vormen van dubbel ruimtegebruik worden door ENGIE niet uitgesloten, zoals de ontwikkeling van nieuwe natuur. Hierbij kan gedacht worden aan extensief beheer grasland en het aantrekken van insecten (zoals bijen en vlinders) door de toepassing van bloemrijk grasland.

Om het zonnepark landschappelijk in te passen is het van belang aan te sluiten bij de bestaande landschappelijke structuren. Daarom is het van belang de omranding aan de van het gebied zoveel mogelijk natuurlijk in te richten. Aan de oostzijde ligt het zonnepark prominent in het zicht vanaf de A73, in een landschap met een open karakter. Het zonnepark

ligt vrij in het zicht vanaf de A73. Uitgangspunt is deze openheid zo veel mogelijk te behouden. Om de openheid te benadrukken worden op twee plekken lange doorzichten vanaf de A73 in oost-west richting mogelijk gemaakt. Aan de zuidzijde ligt een watergang aangrenzend aan het perceel. Door middel van het verflauwen van de oever en de watergang meer te betrekken richting het gebied wordt de overgang verzacht. Aan alle andere zijden van het gebied is het van belang om natuurlijke hagen toe te voegen voor een verzachtend effect. Naast het verzachtende effect bieden deze landschapselementen kansen voor biodiversiteit.

Langs de aanwezige A-, B- en C-watergangen worden de daarbij behorende beheerstroken van 4,0 m (A-watergang) en 1,0 m (B-watergang) ingepast. Hierdoor blijft de oorspronkelijke landschappelijke structuur herkenbaar.

Er komt één toegang vanaf de Bijsterhuizenstraat tot het plangebied, die met een poort wordt afgesloten. Dit betreft een bestaande toegang tot het agrarisch perceel tussen de bestaande (en te behouden) agrarische erven van de percelen Bijsterhuizenstraat 13-15-17 en Bijsterhuizenstraat 19. Vanaf deze toegang loopt er een pad in zuidoostelijke richting door het zonnepark. Door het gebied loopt een aardgastransportleiding van Gasunie. De zone van de aardgastransportleiding (donkerblauwe arcering op afbeelding) wordt gebruikt als centraal onderhoudspad.

Verspreid in het plangebied zijn op diverse locaties trafo's en omvormerrekken voorzien met een maximum bouwhoogte van 3,0 m op ruime afstand van de bestaande woningen en de openbare weg. De trafo's zijn van een donkere kleur zodat deze wegvallen in de omgeving.

Conclusie ruimtelijke inpasbaarheid

De realisatie van het zonnepark / teeltondersteunende constructies brengt een transformatie van het landschap met zich mee. Van belang is echter dat deze transformatie in principe omkeerbaar en niet definitief is. Het zonnepark zal op termijn plaats kunnen maken voor andere functies. De grootschaligheid van het landschap blijft herkenbaar, onder andere omdat er twee lange doorzichten door het zonnepark worden gerealiseerd. De hagen (meidoorn en els) rondom het zonnepark zorgen voor een passende begrenzing van het zonnepark. Gebruik van de bestaande entrees moeten worden ingepast als passende ontsluiting voor het plangebied. Naast de opwekking van duurzame energie biedt het zonnepark meerwaarde op een aantal thema's:

- Meervoudig ruimtegebruik: combinatie opwekking duurzame energie en landbouw.
- Substantiële bijdrage aan duurzaamheidsambities gemeente Nijmegen.
- Toevoegen van natuurwaarden / biodiversiteit aan het gebied.
- Etaleren van duurzaamheidsambities gemeente Nijmegen.
- Kansen voor innovatie en monitoring bodem en vegetatie zonnepark.

1.2 Doel van het plan

Het doel van onderhavig projectbesluit is het juridisch planologisch kader te scheppen voor het realiseren van zonnepark Bijsterhuizenstraat e.o. gecombineerd met landbouw.

Hoofdstuk 2 Ruimtelijk beleid

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft beleid en wet- en regelgeving specifiek op het gebied van duurzame (zonne-)energie en ruimtelijke ordening. Hierbij komen eveneens nut en noodzaak van zonne-energie aan de orde, waarbij de doelstellingen van Rijk, provincie en gemeente ten aanzien van duurzame energie worden toegelicht.

2.2 Rijksbeleid nut en noodzaak zonne-energie

EU- en Rijksdoelstellingen

Europese doelstellingen

In Europees verband is afgesproken om in 2020 14% van het totale energieverbruik in Nederland duurzaam te realiseren. Dit is vastgelegd in de EU-richtlijn 2009/28/EG. De Europese Commissie is ook al begonnen met de ontwikkeling van beleidsopties voor de periode na 2020. In juni 2011 presenteerde de EU de “Energieroutekaart 2050” als doorkijk naar 2050 en de in de tussentijd te nemen stappen om te komen tot een verdere verduurzaming van de energiemarkt en een verdere CO₂-reductie (80-95%). De komende jaren zal verdere invulling aan het beleid na 2020 worden gegeven.

In december 2015 zijn op de klimaattop in Parijs 195 landen akkoord gegaan met een nieuw klimaatverdrag dat de uitstoot van broeikasgassen moet terugdringen. Hieronder de belangrijkste punten uit het akkoord:

- de gemiddelde temperatuur op de aarde mag niet meer dan 2 graden Celsius stijgen. Landen streven ernaar de temperatuurstijging zelfs te limiteren tot maximaal 1,5 graden Celsius;
- de verdragspartijen zullen zo snel mogelijk hun best doen om de uitstoot van broeikasgassen en schadelijke stoffen te verminderen in combinatie met de beschikbare techniek van dat moment. Daarbij wordt rekening gehouden met verschillen tussen landen;
- er is extra inzet nodig om negatieve gevolgen van klimaatverandering aan te pakken en de hoeveelheid broeikasgassen terug te brengen zonder dat dit de voedselproductie in gevaar brengt;
- alle partijen moeten financieel bijdragen aan het verlagen van de hoeveelheid broeikasgassen en onderzoek doen naar klimaatbestendige ontwikkelingen;
- voor de klimaatconferentie van 2025 moeten de partijen van het klimaatverdrag van Parijs zich samen ten doel stellen elk jaar minstens 100 miljard dollar (91 miljard euro) ter beschikking te stellen van armere landen die economisch moeite hebben de klimaatdoelstellingen te halen. Het geld zou vanaf 2020 beschikbaar moeten zijn;
- het verdrag is bindend en de landen verplichten zich het na te leven.

Rijksdoelstellingen

De Nederlandse energiehuishouding moet duurzamer en minder afhankelijk worden van eindige fossiele brandstoffen, aldus het Energierapport 2011 (Ministerie van EZ, 10 juni 2011). Energie is een noodzakelijke voorwaarde voor het functioneren van de samenleving in alle facetten. Afnemers moeten kunnen rekenen op betrouwbare energie tegen concurrerende prijzen. Met het oog op het klimaat en de afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen is een overgang naar een duurzame energiehuishouding nodig.

De energiesector in Nederland is verantwoordelijk voor meer dan twintig procent van de uitstoot van broeikasgassen. De uitstoot van broeikasgassen als gevolg van de energiebehoefte kan worden beperkt door energiebesparing en door grootschalige inzet van duurzame energiebronnen. Een dergelijke omschakeling in de Nederlandse energievoorziening betekent een forse inspanning. Deze ambities sluiten aan bij in Europees verband geformuleerde doelstellingen waaraan de lidstaten zich gecommitteerd hebben. Deze EU-doelstelling voor duurzame energie bedraagt 14% van het finale energiegebruik in 2020. De EU-doelstelling vertaald naar de door Nederland gehanteerde systematiek komt neer op 17% vermeden primaire opwekking; met andere woorden: 17% van de in Nederland opgewekte energie dient in 2020 uit een duurzame bron, zoals zonne-energie, afkomstig te zijn. Het Kabinet Rutte II had in haar regeerakkoord “bruggen slaan” (oktober 2012) opgenomen een doelstelling van 16% voor duurzame energie na te streven. Deze ambitie is in het afgesloten Energieakkoord (Energieakkoord voor duurzame groei, Sociaal-Economische Raad (SER), september 2013) bijgesteld; 14% in 2020 en 16% in 2023, hierbij zet het Rijk in op een mix van duurzame energie bronnen, waarbij zonne-energie een belangrijke bijdrage kan leveren.

Energierapport 2016

Begin 2016 is het nieuwe Energierapport gepresenteerd (Energierapport - Transitie naar Duurzaam, 18 januari 2016), deze geeft het volgende aan: *“Op 12 december 2015 zijn 195 landen onder auspiciën van de Verenigde Naties (VN) een belangrijk klimaatakkoord overeengekomen. In dit klimaatakkoord zijn doelen afgesproken zoals het beperken van de opwarming tot ruim onder de twee graden en het bereiken van een balans tussen de uitstoot en vastlegging van broeikasgassen in de tweede helft van deze eeuw. De Europese Raad heeft de komst van dit klimaatakkoord verwelkomd, omdat het een mondiaal en juridisch bindend akkoord betreft. Dit klimaatakkoord is ook van belang voor het Nederlandse energie- en klimaatbeleid. Voor Nederland zijn daarbij de Europese afspraken leidend.”* Het Kabinet Rutte II hield dus onverkort vast aan de Europese afspraken voor 2020, 2030 en 2050 en aan de afspraken uit het Energieakkoord die samen met milieuorganisaties, bedrijfsleven en overheden zijn gesloten.

Dit Energierapport geeft een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland. Het kabinet Rutte II stelt voor de transitie naar duurzame energie drie uitgangspunten centraal:

- *“sturen op CO₂-reductie;*
- *verzilveren de economische kansen die de energietransitie biedt en*
- *integreren energie in het ruimtelijk beleid.”*

Regeerakkoord Rutte-III

Het regeerakkoord Rutte-III (‘Vertrouwen in de toekomst 2018-2021’, Regeerakkoord 2017-2021; VVD, CDA, D66 en ChristenUnie, 10 oktober 2017) wil onder meer de uitstoot van broeikasgassen in 2050 terugdringen naar 95% ten opzichte van 1990. Bij een lineaire daling houdt dit in dat er een emissiereductiedoel is van 49% in 2030. In internationaal verband wordt gestreefd om dit doel te verhogen naar 55% emissiereductie in 2030. Naast emissiereductie biedt de energietransitie bovendien kansen voor behoud en ontwikkeling van het Nederlandse verdienvermogen. Door de transitie naar een duurzame energievoorziening zal het uiterlijk van woonwijken, industrieterreinen en landelijke gebieden veranderen. Die nieuwe elektriciteitsproductie komt voor een groot deel van de Noordzee, maar er zal ook veel productie plaatsvinden op land. Zonne-energie in de vorm van grondgebonden zonneparken is een van de vormen van deze duurzame energieproductie op land.

Concluderend heeft de energietransitie alleen kans van slagen als vroegtijdig en zorgvuldig het gesprek wordt aangegaan met burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties over de ruimtelijke inpassing van productie, opslag en transport van energie. Zoveel mogelijk moet gezamenlijk de afweging plaatsvinden tussen de bijdrage van een initiatief aan de energievoorziening en de overlast of risico's die dit voor omwonenden met zich meebrengt, dit wordt de ‘energiedialoog’ genoemd.

Zonne-energie belangrijke bron

Volgens het Energierapport 2016 (Ministerie van Economische Zaken, januari 2016) zijn de belangrijkste vormen van hernieuwbare energie in Nederland zonne-energie, windenergie, bio-energie en aardwarmte. Een kleinere rol spelen waterkracht, omgevingswarmte (warmtepompen in woningen) en energie uit potentieel verschil zoet-zout (osmose-energie of 'blue energy'). Hoewel grijze energie uit fossiele energiebronnen in de komende decennia nodig blijft, zal hernieuwbare energie een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de energiemix. Zonne-energie speelt daarbij een belangrijke rol, omdat het relatief eenvoudig te installeren is, in tegenstelling tot bijvoorbeeld wind op zee. Daarnaast is zonne-energie een beproefde technologie.

Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Hiervoor is al ingegaan op nationale doelstellingen op het gebied van duurzame energie. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft het integrale ruimtelijke beleidskader van het Rijk weer. In dit beleidsstuk worden ruimtelijke nationale opgaves, doelen en belangen voor de komende tientallen jaren geschetst. Een nationaal belang dat wordt besproken is het belang van ruimte voor het hoofdnetaanpak voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie voldoende ruimte gereserveerd moet worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen als zon, wind, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening moet omhoog. Verder wordt beschreven dat het bieden van ruimte aan duurzame energie als zonne-energie en biomassa de primaire taak is van de provincies en gemeenten. Rijksbeleid op het gebied van duurzame energie beperkt zich enkel tot windenergie.

Het voorgenomen zonnepark raakt het ruimtelijk Rijksbeleid in die zin dat het in lijn is met het nationaal belang van ruimte bieden voor duurzame energie.

Ladder duurzame verstedelijking

De in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerde 'ladder voor duurzame verstedelijking' is als procesvereiste vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Met de ladder voor duurzame verstedelijking kiest het Rijk ervoor om verstedelijking zoveel mogelijk in bestaand bebouwd gebied te concentreren. Hiermee wordt de kwaliteit van het bebouwde gebied behouden en versterkt. In het geval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling dient in de toelichting een onderbouwing opgenomen te worden waarin de nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevraag wordt aangetoond. De ladder voor duurzame verstedelijking – die oorspronkelijk uit drie treden bestond – is in 2017 vereenvoudigd en als volgt omschreven:

“De toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Indien blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied.”

De ontwikkeling van teeltondersteunende voorzieningen met zonnepanelen wordt gezien als een bedrijfsmatige activiteit en als zodanig aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling binnen de ladder. Daarom moet bij de ontwikkeling van een zonnepark aan de ladder getoetst worden.

Planspecifiek

Op basis van het energieakkoord bestaat er in Nederland behoefte aan verschillende vormen van duurzame energie om te komen tot een aandeel van 16 % duurzame energie in 2023. Hiervoor dienen alle vormen van duurzame energie te worden benut. Daarnaast heeft de gemeente Nijmegen als doelstelling om in 2045 energieneutraal te zijn. Om dit te bewerkstelligen is het noodzakelijk dat er nieuwe vormen van duurzame energieopwekking worden gerealiseerd. De beoogde zonnepanelen (met een totaal vermogen van 16 MW in fase 1) kunnen een behoorlijke bijdrage leveren aan de gemeentelijke ambitie om energieneutraal te worden. Daarmee wordt voorzien in een concrete behoefte aan duurzame energie.

De huidige en toekomstige behoefte aan duurzame energie is niet helemaal op te vangen binnen bestaand stedelijk gebied. De realisatie van zonnepanelen buiten bestaande stedelijk gebied is dan ook onvermijdelijk en bovendien noodzakelijk om energieneutraal te kunnen worden. Voorliggend initiatief voorziet in de gefaseerde ontwikkeling van teeltondersteunende voorzieningen voorzien van zonnepanelen, met een totaal vermogen van 32 MW (fase 1 + 2). De zonnepanelen in fase 1 hebben een vermogen van circa 16 MW.

Overigens is het voorliggende initiatief een goed voorbeeld van meervoudig ruimtegebruik. De teeltondersteunende constructies hebben niet alleen een functie voor de teelt van gewassen, maar dragen tevens bij aan de productie van duurzame energie. Daarmee sluit de ontwikkeling aan bij de wens van het Rijk om het gebruik van de ruimte te intensiveren.

2.3 Provinciaal beleid

Op 14 januari 2014 stelde het college van Gedeputeerde Staten de Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening vast. In de Omgevingsvisie staan de hoofdlijnen van het beleid en in de Omgevingsverordening de regels en afspraken om de opgaven uit de Omgevingsvisie te realiseren. Provinciale Staten hebben de Omgevingsvisie in hun vergadering van 9 juli 2014 vastgesteld. De Omgevingsverordening is op 24 september 2014 vastgesteld. De Omgevingsvisie en -verordening zijn beide op 18 oktober 2014 in werking getreden.

De Omgevingsvisie en -verordening zijn dynamische instrumenten. Doordat wetten veranderen of door de komst van nieuwe initiatieven, kijkt de provincie 2 keer per jaar of de plannen moeten worden aangepast. De laatste actualisatie betreft het actualisatieplan (december 2017) dat op 1 januari 2018 in werking is getreden.

Omgevingsvisie

De provincie kiest er in deze Omgevingsvisie voor om vanuit twee hoofddoelen bij te dragen aan gemeenschappelijke maatschappelijke opgaven. Deze zijn:

1. een duurzame economische structuur: Een gezonde economie met een aantrekkelijk vestigingsklimaat vraagt om krachtige steden en vitale dorpen met voldoende werkgelegenheid. Het verbeteren van de economische structuur is een belangrijke opgave voor de Gelderse samenleving. Er zijn veel kansen om de economische structuur te verbeteren. De provincie wil samen met haar partners de kansen benutten, met oog voor de unieke kwaliteiten van Gelderland. Het streven is om de concurrentiekracht van Gelderland te vergroten door een duurzame versterking van de ruimtelijk-economische structuur.
2. het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving: Een aantrekkelijke leefomgeving vergt een goede kwaliteit en beleving van natuur en landschap in Gelderland, een gezonde en veilige leefomgeving en een robuust bodem- en watersysteem. De provincie zet daarom in op het waarborgen en op het verder ontwikkelen van die kwaliteiten van Gelderland.

Belangrijke ambitie van de provincie is om in 2020 een aandeel van 14% duurzame energie te hebben en in 2050 energieneutraal te zijn. Deze doelstelling heeft ruimtelijke gevolgen. De provincie is zich hier goed van bewust en realiseert zich dat om de doelen daadwerkelijk te kunnen behalen elk duurzaam potentieel moet worden benut. Dit gebeurt vanuit de verantwoordelijkheid voor de leefomgeving, om minder afhankelijk te worden en om gebruik te maken van de economische mogelijkheden die dit biedt. Energietransitie biedt kansen voor nieuwe bedrijvigheid en innovatie.

Het aantal zonnepanelen op daken (van particulieren) heeft de laatste jaren een snelle groei doorgemaakt. Ze zijn algemeen aanvaard als een goed 'meervoudig ruimtegebruik' waarbij vanwege de consumptie achter de meter, de aanschaf financieel aantrekkelijk is. De provincie Gelderland heeft zonnepanelen op daken gestimuleerd met het beschikbaar stellen van de Zonatlas. Plaatsing van zonnepanelen binnen bestaand bebouwd gebied is een gemeentelijke aangelegenheid. Zonnepanelen op daken zijn meestal vergunningsvrij en daarmee welstandvrij. Voor de verdere groei van zonnepanelen op daken is geen aanvullend provinciaal beleid nodig.

Echter, om de doelstellingen van energietransitie te halen, zijn naast zonnepanelen op daken ook veldopstellingen van zonnepanelen noodzakelijk. De ruimte om deze te realiseren ligt hoofdzakelijk in het buitengebied. Veldopstellingen ziet de provincie als een functie die, mits op een goede manier ruimtelijk ingepast, ook in het buitengebied kunnen worden ingepast.

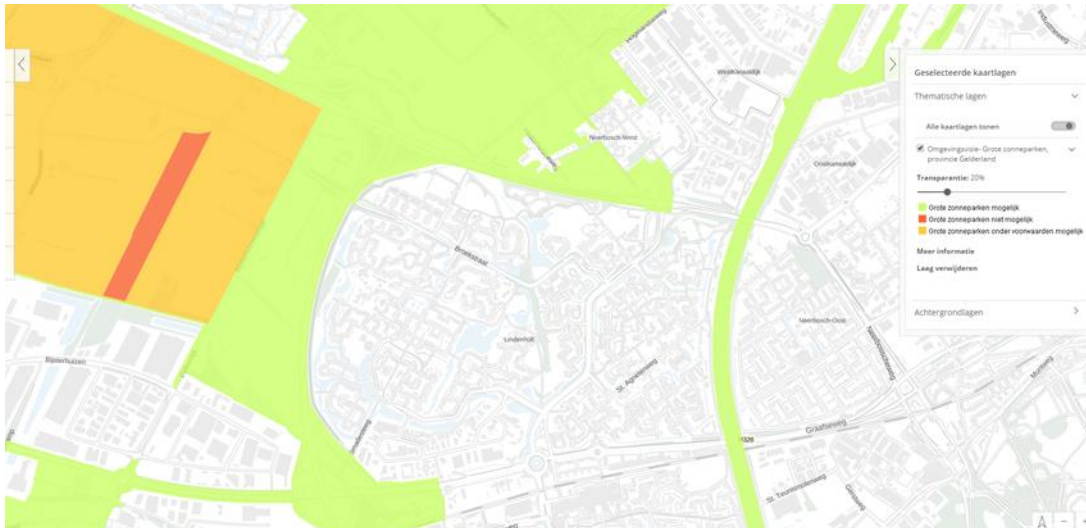
Kleine zonneparken en lijnopstellingen zijn overal mogelijk, mits ze gecombineerd worden met andere functies en/of restruimtes invullen. Zo kunnen maatwerktoeepassingen gevonden worden voor dubbel ruimtegebruik. Kleine zonneparken zijn echter ook duurder in de aanleg vanwege netaansluitkosten en kosten voor beveiliging. Zij leveren ook een geringere bijdrage in de provinciale energiedoelstelling.

In Gelderland zijn op dit moment relatief veel terreinen met bestemming woningbouwlocatie, bedrijventerrein of glastuinbouwgebied waar (tijdelijk) onvoldoende vraag naar is. Als de locaties voor langere tijd niet gebruikt worden zijn ze geschikt voor het tijdelijk aanleggen van grote zonneparken.

Planspecifiek

Op de deelkaart 'Energietransitie - Zonne-energie' van de omgevingsvisie is het projectgebied aangeduid als 'Grote zonneparken mogelijk (nieuw)'. Dit zijn gebieden waar de gebiedskwaliteiten geen obstakel vormen voor de ontwikkeling van grote zonneparken. De gemeente heeft de uiteindelijke bevoegdheid om hier een groot zonnepark toe te staan. De beoordeling of grote zonneparken ruimtelijk passend zijn laat de provincie aan de betreffende gemeente. In casu de gemeente Nijmegen.

<https://www.atlasleefomgeving.nl/omgevingsvisie-grote-zonneparken-provincie-gelderland>

Omgevingsverordening

De Omgevingsverordening vormt de juridische doorwerking in regels van het beleid uit de Omgevingsvisie. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening.

In de omgevingsverordening van de provincie Gelderland zijn de diverse regels die voortvloeien uit de omgevingsvisie vastgelegd. In de verordening wordt de ontwikkeling van een zonnepark niet als zodanig benoemd. Ook is de locatie niet gelegen in een waardevol landschap. Op basis van de omgevingsverordening gelden dan ook geen specifieke regels voor de inpassing van teeltondersteunende voorzieningen met zonnepanelen.

Planspecifiek

De beoogde ontwikkeling is passend in de Omgevingsvisie en -verordening van de provincie. De ontwikkeling draagt rechtstreeks bij aan de provinciale duurzaamheidsdoelstellingen.

2.4 Regionaal beleid

Sinds 1 juli 2015 bestaat de Stadsregio Arnhem-Nijmegen niet meer als officiële bestuurslaag. Hierdoor is er geen instantie meer direct verantwoordelijk voor het regionale beleid op het gebied van mobiliteit, ruimte, wonen en werken. Voor de beleidsvelden wonen, detailhandel en bedrijventerreinen geldt dat provincie Gelderland in haar omgevingsvisie en omgevingsverordening nog wel verwijst naar de regionale afspraken. Voor deze beleidsvelden worden nog steeds regionale afspraken vastgelegd in gezamenlijk overleg met regiogemeenten en provincie (zie paragraaf 2.5 Routekaart Energietransitie Regio Arnhem Nijmegen).

2.5 Gemeentelijk beleid

Nijmeegse beleid op grootschalige duurzame energieopwekking

De gemeente Nijmegen heeft de ambitie om in 2045 een energieneutrale stad te zijn door 50 % op het stedelijk energieverbruik te besparen en de resterende 50% duurzaam op te wekken. Dit betekent dat de gemeente uiterlijk in 2045 alle energie die de stad verbruikt op eigen grondgebied of in de directe omgeving (regio) wil opwekken.

Nijmegen heeft een lange traditie van het promoten van duurzame energie. De stad was begin deze eeuw al lid van het klimaatverbond. De Raad heeft in 2008 de *Kadernotitie Klimaat* vastgesteld, waarin is aangegeven dat we een klimaatneutrale stad willen worden. Duidelijk is dat deze ambitie de inzet van alle mogelijke beschikbare duurzame bronnen noodzakelijk maakt. Zonne-energie kan slechts een deel van deze opgave invullen.

In de *Routekaart Power to Nijmegen, op weg naar een energieneutrale stad in 2045* van 18 juni 2013 wordt nader becijferd welk aandeel zonne-energie in de Nijmeegse energie kan hebben. Er worden verschillende scenario's geschetst, waarin voor de opwekking door zon in beide scenario's van 0,77 PJ aan wordt gehouden; dit is ongeveer 14 tot 16 % van de benodigde elektrische energie van de stad in 2045. Hierbij zijn dan alle geschikte locaties van zonne-panelen voorzien.

In de *Structuurvisie 2013* worden geen specifieke gebieden voor zonne-energie aangewezen, maar wordt aangegeven dat de bestaande potentie (die in Nijmegen voornamelijk op daken ligt) zo goed mogelijk benut moet worden. Wel wordt het gebied aan de Duitse bocht van de A73 aangewezen als zoekzone windenergie. Wegens technische belemmeringen kan die ontwikkeling momenteel echter niet plaatsvinden.

Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen

De Routekaart Energietransitie Regio Arnhem Nijmegen is een handreiking voor de gemeenteraad om de regionale samenwerking te versterken en de energietransitie te versnellen. De Routekaart is een belangrijke bouwsteen voor een op te stellen Regionale Energie- en Klimaat Strategie, die met het Rijk, VNG, IPO en Unie van Waterschappen is afgesproken. Regionale samenwerking is een must omdat de markt (initiatieven voor zon en wind) zich niet aan gemeentegrenzen houdt.

De routekaart leert dat 'Energie neutraal 2050' alleen kan worden gehaald als alle opties en kansen in de regio zelf worden benut. Zowel de kleinschalige als de grootschalige opties zijn hard nodig. Grootschalig is vooral gekoppeld aan bedrijven en steden waar op grote schaal energie wordt verbruikt. Kleinschalig past bij de gebouwde omgeving en bij de energie vraag in het landelijk gebied. Een ander belangrijk inzicht uit de routekaart is dat windenergie, bioWKK en zonnevelden, naast zonnepanelen op daken, nodig zijn voor elektriciteitsproductie.

De routekaart heeft ook een ruimtelijke dimensie. Duurzame energie vraagt bijvoorbeeld om ruimte. Een eerdere indicatie laat zien dat in 2050 circa 32 km² aan zonnevelden nodig is. Bij het opwekken van deze energie kan met maatregelen worden geschoven. Minder windturbines betekent bijvoorbeeld meer zonnevelden en vice versa. Minder bio-energie, betekent zoeken naar andere warmtebronnen. Dit schuiven heeft wel financiële en ruimtelijke consequenties en is dan ook niet ongelimiteerd mogelijk. De huidige routekaart heeft hierin de gulden middenweg gekozen, elke optie is van belang.

Planspecifiek

De tussendoelen voor 2023, gebaseerd op ambitieuze maar realistische verwachtingen, zijn onder andere de aanleg van zonnevelden; er zijn circa 200 ha aan initiatieven, maar er is bijna 1.000 ha nodig. De realisatie van teeltondersteunende voorzieningen met zonnepanelen in het gebied tussen de A73 en Bijsterhuizenstraat kan een belangrijke bijdrage leveren aan de tussendoelen voor 2023. Fase 1 heeft betrekking op de ontwikkeling van circa 21 hectare aan teeltondersteunende voorzieningen, de zonnepanelen hebben een vermogen van circa 16 MW. Met de ontwikkeling van fase 2 (op termijn) wordt dit grofweg verdubbeld.

2.6 Conclusie

In dit hoofdstuk is het realiseren van een zonnepark gecombineerd met landbouw op de percelen Bijsterhuizenstraat e.o. getoetst aan het ruimtelijk en duurzaamheidsbeleid van het Rijk, de provincie Gelderland en de gemeente Nijmegen. Geconcludeerd wordt dat het voornemen binnen deze ruimtelijke beleidskaders past. Zowel het Rijk, de provincie als de gemeente stimuleren hernieuwbare energieopwekking en voorgenomen locatie past daarbinnen.

Hoofdstuk 3 Sectoraal beleid

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de op het plan betrekking hebbend sectoraal beleid behandeld.

3.2 Economie

Advies

Vanuit EZ wordt positief geadviseerd voor de ontwikkeling van het zonnepanelenpark aan de Bijsterhuizenstraat te Nijmegen. Het plan geeft invulling aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Nijmegen.

Aandachtspunten

Historie en RPW

Tot 2013 is de oksel van de A73, “in de wandelgangen Bijsterhuizen Noord”, in beeld geweest als uitleg- en uitbreidingslocatie voor de realisatie van nieuw bedrijventerrein. De gemeente Nijmegen heeft in najaar 2013 besloten de plannen voor de uitleg van 63 ha in de A73 zone (Bijsterhuizen Noord) definitief te schrappen. Dit besluit maakte onderdeel uit van de regionale programmeringsafspraken die in het Regionaal Programma Bedrijventerreinen 2013/2014 van de toenmalige stadsregio Arnhem Nijmegen zijn gemaakt. Er is destijds door het toenmalige college en de raad nadrukkelijk voor gekozen om in te zetten op het plan voor toekomstig bedrijventerrein de Grift in Nijmegen Noord.

Inmiddels is het RPW van de regio Arnhem Nijmegen (Regionaal Programma Werklocaties) van kracht (2017). In het RPW is aangegeven dat er vooralsnog geen ruimte is voor de ontwikkeling nieuwe bedrijventerreinen tot 2021. Dit betekent dat ook de uitbreiding van het bedrijventerrein De Grift (voorlopig) niet aan de orde is. Bij de 1e monitor van het RPW in 2018 (september 2018) is deze constatering nog eens bevestigd: er is nog steeds sprake van een overaanbod en er is nog voldoende ruimte voor grootschalige XXL logistieke kavels, o.a. op Park 15.

Echter het aanbod aan grote logistieke kavels op Bijsterhuizen is aan het opdrogen met de laatste grote verkoop in 2018. Ook signalen uit de markt geven aan dat het hard gaat met de uitgifte van grote kavels, o.a. op Park 15 en op DocksNLD. Dit signaal leidt er toe dat in 2019 nader onderzoek plaats vindt naar de mogelijkheden op bestaande en nieuwe terreinen voor de vestiging van grootschalige logistiek. Dit onderzoek moet nog plaatsvinden.

Op dit moment is er geen legitieme reden het oude plan, de uitbreiding van bedrijventerrein Bijsterhuizen in noordelijke richting (oksel A73) weer uit de kast te halen.

Met de realisatie van dit zonnepanelenpark is deze ontwikkeling (voorlopig) niet mogelijk.

Geen beperkingen voor het naastgelegen bedrijventerrein Bijsterhuizen

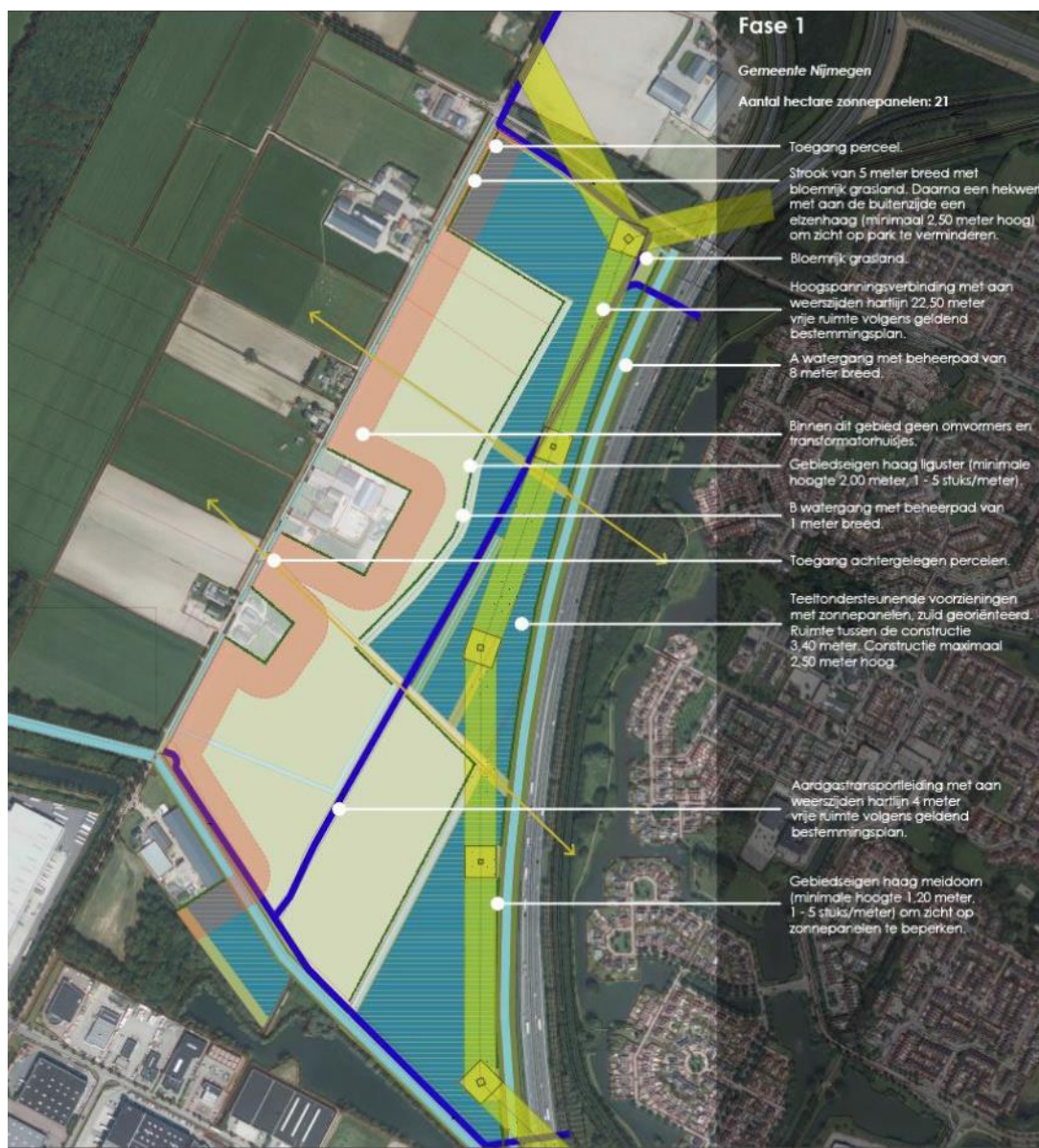
Bij de realisatie van het zonnepanelenpark is de relatie met het direct aangelegen bedrijventerrein Bijsterhuizen belangrijk. Bedrijventerrein Bijsterhuizen is een terrein van netto circa 166 ha. Belangrijk uitgangspunt voor de realisatie van het zonnepanelenpark is dat dit geen “hinder” met zich mee brengt voor de bedrijven die hier gevestigd zijn en dat deze bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden beperkt worden. Daar is rekening mee gehouden. Jammer is dat de bedrijven op Bijsterhuizen – vooralsnog – geen profijt lijken te hebben van het opwekken van duurzame energie door middel van zonnepanelen. Gemeente Nijmegen is ook met de bedrijvenvereniging Bijsterhuizen en bedrijven op Bijsterhuizen in gesprek om energiescans onder de aandacht te brengen.

3.3 Milieu

3.3.1 Milieuzonering

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de verschillende voorkomende functies en het zonnepark noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevende afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies. Doorgaans wordt daarvoor de VNG-publicatie Bedrijven en Milieuzonering (editie 2009) gehanteerd.

De exploitatie van de zonnepanelen is in het kader van de VNG-brochure aan te merken als een elektriciteitsdistributiebedrijf, met een transformatorvermogen van 10 tot 100 MVA. Een dergelijke inrichting valt in milieucategorie 3.1, waarvoor een richtafstand van 50 m geldt voor het maatgevende aspect geluid. De zonnepanelen zelf produceren geen geluid; de geluidbronnen bestaan uit de inverters (omvormers) die de gelijkstroom van de panelen omzetten naar wisselstroom om het vervolgens af te geven aan het elektriciteitsnet. Uit de praktijk blijkt dat deze stations niet veel geluid produceren, maar wel herkenbaar geluid vanwege de typische 50 Hz toon. Om eventuele geluidhinder te voorkomen zijn de transformatorstations en de omvormerreken op ruime afstand van de bedrijfswoningen aan de Bijsterhuizenstraat gesitueerd. In een zone van 50 m uit de Bijsterhuizenstraat en bestaande erven worden geen transformatorstations en/of omvormerreken gesitueerd. (zie navolgende afbeelding met daarop de rood gearceerde zone):

Binnen 50 meter van de Bijsterhuizenstraat en de bestaande erven mogen geen omvormerrekken of transformatorhuisjes worden gerealiseerd, waardoor een goed woon- en leefklimaat gewaarborgd kan worden.

De dichtstbijzijnde woningen aan de Bijsterhuizenstraat zijn op minimaal 50 meter afstand gesitueerd. Bovendien valt een zonnepark onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Op een zonnepark zijn zodoende de zijn de reguliere geluidsvoorschriften van het Activiteitenbesluit van toepassing. Dit houdt in dat de geluidbronnen niet meer dan 50 dB(A) ter plaatse van de dichtstbijzijnde woning mag veroorzaken. Gelet hierop kan een goed woon- en leefklimaat in voldoende mate gewaarborgd worden.

Eventuele schittering van zonnepanelen vormt evenwel geen belemmering, omdat deze zeer beperkt is. Tegenwoordig wordt gebruik gemaakt van hoogwaardige zonnepanelen die voorzien zijn van anti-reflectieglas. Dit heeft als voordeel dat de opgevangen energie zoveel mogelijk geabsorbeerd wordt en zodoende een hoog rendement oplevert. Bovendien worden deze zodanig geplaatst (gericht op het zuiden onder een hoek van maximaal 40°) dat spiegelwerking tot een minimum wordt beperkt. Het doel van de panelen is op een zo'n groot mogelijke periode een rechte instraling te hebben op de panelen. Dit betekent dat eventuele spiegeling (als die er al is door de anti-reflectie coating) vooral omhoog is gericht en op

maaiveld niet of nauwelijks tot overlast leidt. Overlast voor de omgeving wordt dan ook niet verwacht. Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling.

3.3.2 Bodem

Voor deze aanvraag is geen bodemonderzoek nodig, omdat:

- het geplande bouwwerk geen gebouw is voor (nagenoeg) structureel verblijf van mensen (of gewoon geen bebouw) of;
- én in ons bodeminformatiesysteem geen aanwijzing is gevonden dat er bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden;
- er bij ons geen ernstige gevallen van bodemverontreiniging bekend zijn.

Voor deze aanvraag geldt dat geen bodemonderzoek uitgevoerd dient te worden om te toetsen of de bodem geschikt is voor de gewenste ontwikkeling.

3.3.3 Geluid

Zonnepanelen zijn geen geluidgevoelige bestemmingen. De Wet geluidhinder is niet van toepassing. Een akoestisch onderzoek hoeft niet te worden uitgevoerd. Het doorlopen van een hogere waarde procedure is niet nodig.

3.3.4 Lucht

Het plan heeft geen enkele invloed op de luchtkwaliteit en stikstofdepositie. De bestemming is tevens geen gevoelige bestemming. In die zin zijn er geen relevante onderwerpen die getoetst moeten worden in het kader van luchtkwaliteit en stikstofdepositie.

3.3.5 Externe veiligheid

De gemeente heeft de wettelijke plicht externe veiligheid mee te wegen in de besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen. In deze afweging is het van belang de risico's te beschouwen die ontstaan door inrichtingen vallend onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Tevens wordt het plangebied beoordeeld op risicovolle transportroutes volgens het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en buisleiding risico's volgens het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Voor het plaatsgebonden risico (PR) zijn grenswaarden voor kwetsbare objecten aangegeven en richtwaarden voor beperkt kwetsbare objecten. Het groepsrisico (GR) dient verantwoord te worden. Aangezien de nieuwe bestemming een zonnepark betreft is het geen kwetsbaar noch een beperkt kwetsbaar object volgens de definitie van het Bevi. De invloed van het transport van gevaarlijke stoffen over de naastgelegen A73 is dan ook niet relevant. In het gebied zelf loopt ook een hogedruk aardgastransportleiding (N-576-02). Ook deze buisleiding veroorzaakt geen risico's op het plangebied. De belemmeringenstrook van de buisleiding wordt vrijgehouden als onderhoudsstrook voor het zonnepark. Op grond van bovenstaande analyse zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

3.3.6 Kabels, leidingen en explosieven

Het gebied is (deels) verdacht op afwerpmunitie. De veiligheid ten opzichte van explosieven moet altijd verzekerd zijn voor er grondwerk verricht wordt.

3.3.7 Duurzaamheid

De klimaatverandering noopt tot aanpassingen in ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeenteraad van Nijmegen heeft haar visie hierop in de Kadernotitie Klimaat en de nota Duurzaamheid in Uitvoering vastgelegd.

Kernbegrippen zijn compensatie en adaptatie.

Compensatie is het tegengaan en verminderen van negatieve effecten op het klimaat. Dit kan door energiegebruik te beperken en/of duurzame energiebronnen te gebruiken en door gebruik te maken van materialen uit vernieuwbare bronnen. Nijmegen streeft er daarom naar om als stad in 2045 energieneutraal te worden. Met de regio zal de opgave in een RES (Regionale Energie Strategie) uitgewerkt worden.

Adaptatie is het aanpassen aan de wijzigende omstandigheden zoals extremere weersomstandigheden en een stijgende energieprijs. Voorbeelden hiervan zijn het voorkomen van oververhitting, aandacht voor windklimaat en het realiseren van grotere piekbergingen voor neerslag.

Het realiseren van een zonnepark is een rechtstreekse invulling van de Nijmeegse ambitie om haar energieproductie te verduurzamen.

Nijmegen heeft geen generiek ruimtelijk beleid voor de oprichting van zonneparken; voor ieder ontwikkeling wordt een locatiespecifieke afweging gemaakt.

Hierbij zijn een drietal aspecten van belang in de beoordeling van initiatieven:

- maatschappelijke meerwaarde: de energietransitie is een zaak die de hele samenleving aangaat; van initiatieven wordt verwacht dat zij zich ten minste op enigerlei wijze openstellen voor deelname van lokale regionale partijen en het liefste dat participatie vanuit de directe omgeving wordt georganiseerd.

- ruimtelijke inpassing en duurzaam ruimtegebruik: een zonnenveld is een nuttige voorziening, maar tevens ook een laag-intensief gebruik van de schaarse ruimte. Initiatieven dienen daarom nevengebruik van de ruimte mogelijk maken zoals, recreatie, ecologie, landbouw of parkeren. Het plan dient ook landschappelijk goed ingepast te worden, hiervoor moet een visie op landschappelijke inpassing gepresenteerd worden.

- creatie van omgevingswaarden; waar het plan leidt tot verstoring van het landschapsbeeld of andere mogelijke vormen van hinder, moet door de ontwikkelaar met een omgevingsfonds of vergelijkbaar instrument een bijdrage aan de verbetering van de ruimtelijke en sociale omgeving van het plan bevorderd worden.

In de uitvoering van het park is kan verantwoord materiaalgebruik, zoals het gebruik van duurzaam beton, secundaire en biologische bouwmaterialen en het stimuleren van ecologisch medegebruik bijdragen aan de milieu- en klimaatdoelstellingen van Nijmegen.

Het voorliggende plan past binnen de beleidsdoelstellingen van Duurzaamheid van de gemeente Nijmegen.

3.4 Ruimtelijke veiligheid

In beginsel worden er geen bouwwerken gerealiseerd waar mensen verblijven. Desondanks is het wel wenselijk dat traforuimtes bereikbaar zijn voor brandweervoertuigen (zodat bij ongevallen wel hulp verleend kan worden); al zal de brandweer terughoudend zijn met bluswerkzaamheden v.w. electrocutiegevaar. De voorwaarden waaraan een dergelijke erftoegangsweg dienen te voldoen staan weergegeven in artikel 6.37 van het Bouwbesluit. Vanwege de omvang van het terrein is het wenselijk dat er ook keervoorzieningen zijn op het terrein. Deze locaties kunnen bij verdere uitwerking bepaald worden.

3.5 Bereikbaarheid/mobiliteit

Bereikbaarheid

Gemotoriseerd verkeer:

Het plangebied ontsluit aan de Bijsterhuizenstraat.

Het gemotoriseerd verkeer wordt via de Bijsterhuizenstraat ontsloten naar de Broekstraat en de Elzenpas.

De bovengenoemd wegen functioneren als erftoegangsweg (buiten bebouwde kom). Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting en daarnaast alleen op beperkte schaal ten behoeve van het beheer.

Het zonnepark is niet openbaar toegankelijk.

Langzaam verkeer:

Het plangebied kan vanuit de Bijsterhuizenstraat ontsloten worden door fiets en voetganger. Hiervoor zijn geen aparte voorzieningen aanwezig.

Expeditie:

Het expeditie verkeer ontsluit op dezelfde wijze als het overige gemotoriseerde verkeer.

Parkeren

Het aantal parkeerplaatsen wordt berekend aan de hand van de beleidsregels voor de toepassing van artikel 2.5.30 uit de Nijmeegse bouwverordening. Het artikel is een uitwerking van de door Burgemeester en Wethouders vastgestelde parkeervisie (2012) en de hierin verbonden nota parkeernormen gemeente Nijmegen (2012). Het plangebied valt in de sterk stedelijke zone "rest bebouwde kom".

Verkeersveiligheid

Aan de hand van de wegcategorisering kaart uit de nota Nijmegen Duurzaam bereikbaar (augustus 2012) is bepaald welke snelheidsregime er geldt.

Op de wegen binnen de bebouwde kom geldt voor de GOW-plus, GOW-basis en de industrieterreinen een maximum snelheid van 50 km/h. Voor de overige wegen binnen bebouwde kom geldt 30 km/h.

De Bijsterhuizenstraat, de Broekstraat en de Elzenpas zijn erftoegangswegen buiten de bebouwde kom hiervoor geldt een maximumsnelheid van 60 km/h.

Verkeerstoename:

De verkeerstoename is niet significant.

3.6 Groen en natuur

Natuurtoets

Uit de natuurtoets wordt het volgende geconcludeerd:

Conclusies Wnb (onderdeel soortbescherming)

De conclusies zijn opgesteld op basis van het uitgevoerde veldwerk en de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen.

- De percelen kenmerken zich alle door beperkte aanwezigheid van (beschermde) natuurwaarden. Op grond van aanwezigheid van natuurwaarden bestaat geen onderscheid of voorkeur voor de percelen.

- Ontwikkeling tot zonnepark kan op beide locaties leiden tot vernieling en/of verstoring van nesten van vogels. Door de percelen buiten het broedseizoen aan te leggen (dus buiten de periode maart-augustus), worden effecten op broedende vogels voorkomen.

- De percelen binnen beide locaties kunnen incidenteel een zeer beperkte betekenis hebben als verblijfplaats voor algemene amfibieën en zoogdieren beschermd middels het 'Beschermingsregime overige soorten'. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen in de provincie Gelderland.

De soorten zijn dermate algemeen voorkomend, en de aanwezige verblijfplaatsen dermate schaars, dat een negatief effect op de staat van instandhouding is uitgesloten.

- Soorten waarvoor de provincie Gelderland geen vrijstelling heeft verleend bij ruimtelijke ingrepen (afgezien van vogels), hebben geen verblijfplaatsen op de beide locaties, dan wel de locaties hebben geen wezenlijke functie voor een groep dieren.

- Als gevolg van de ontwikkeling van de percelen tot zonnepark gaan geen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Evenmin heeft de ingreep effect op essentiële foerageergebieden, vliegroutes en migratiegebied van vleermuizen.

- Vanuit het voorkomen van (beschermd) natuurwaarden bestaat geen voorkeur voor een van beide locaties. Ze hebben niet alleen zeer beperkte natuurwaarden, maar bieden beschermde soorten ook nauwelijks verblijfplaatsen of andere relevante functies. Ook cumulatief (indien de percelen allemaal worden ontwikkeld) leidt dit niet tot enige relevante effecten omdat de staat van instandhouding van de betreffende soorten gunstig is en het effect beperkt.

Conclusies Wnb (onderdeel gebiedsbescherming)

De aanleg en exploitatie van een zonnepark op één of meer percelen heeft met zekerheid geen negatief effect op habitattypen en soorten waarvoor Natura 2000-gebied Rijntakken is aangewezen. Het realiseren van zonneparken op alle percelen heeft evenmin een negatief effect. Significante negatieve effecten op Natura 2000-gebied Rijntakken ten gevolge van het aanleggen en/of gebruiken van het beoogde zonnepark op één of beide locaties is dan ook uitgesloten.

Conclusies toetsing aan het GNN

De realisatie van een zonnepark op één of beide locaties leidt niet tot effecten op het GNN. Op grond daarvan is het voornemen niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening.

De zorgplicht daarentegen is altijd van toepassing.

Landschappelijke inpassing

Om het zonnepark landschappelijk in te passen is het van belang aan te sluiten bij de bestaande landschappelijke structuren. Daarom is het van belang de omranding aan de van het gebied zoveel mogelijk natuurlijk in te richten.

Aan de zuidzijde ligt een watergang aangrenzend aan het perceel. Door middel van het verflauwen van de oever en de watergang meer te betrekken richting het gebied wordt de overgang verzacht. Aan alle andere zijde van het gebied is het van belang om natuurlijke hagen toe te voegen voor een verzachtend effect. Naast het verzachtende effect bieden deze landschapselementen kansen voor biodiversiteit.

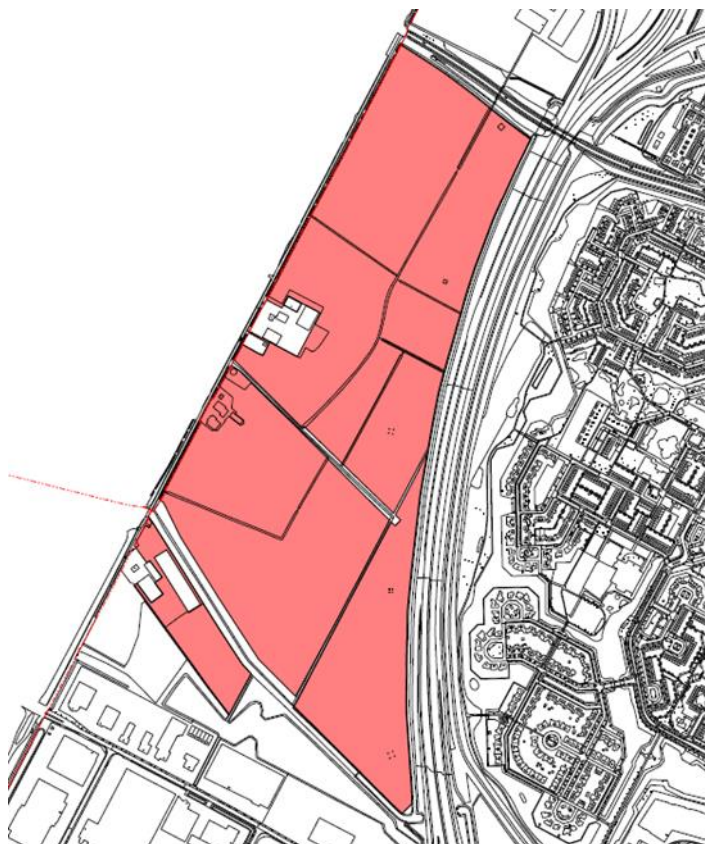
3.7 Water

De watertoets

Voor de ruimtelijke aspecten heeft het Nationaal Waterplan de status van structuurvisie. Hierin zijn water en ruimtelijke ontwikkelingen geïntegreerd, conform de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, de Woningwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, het Bouwbesluit 2012 en de Waterwet. Binnen het Besluit ruimtelijke ordening (21 april 2008) is de watertoets verankerd.

Algemeen

Het plan behelst de aanleg van een zonnepark aan de westzijde van de autosnelweg A73.

Overzicht plangebied

Het plangebied maakt deel uit van het bestaande watersysteem buitengebied Beuningen. Voor dit gebied zijn het Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2017 tot en met 2023 en de nota Afkoppelen en infiltreren hemelwaterafvoer (2013) relevant.

Het beleid van het waterschap Rivierenland is beschreven in het waterbeheerprogramma 2016-2021 Koers houden, kansen benutten. Daarnaast beschikt het waterschap over een verordening, de Keur voor waterkeringen en wateren. Daarin staan de geboden en verboden die betrekking hebben op waterkeringen en watergangen. Voor het uitvoeren van werkzaamheden kan een vergunning nodig zijn. De werkzaamheden worden getoetst aan de beleidsregels.

Oppervlaktewater

In of in de directe omgeving van het plangebied is wel oppervlaktewater aanwezig.

Stuwen legger

Waterlopen Vastgesteld

- A
- A gedeeld onderhoud
- B
- B berm
- C

Legger wateren Waterschap Rivierenland

Binnen het plangebied ligt een A-watergang en/of bijbehorende beschermingszone. Binnen het plangebied ligt ook een B-watergang en/of bijbehorende beschermingszone. Binnen het plangebied liggen verschillende C-watergangen. Het waterschap onderhoudt de A-watergangen. B- en C-watergangen worden onderhouden door de eigenaren van de aanliggende percelen.

Een onderhoudsstrook is een obstakelvrije strook die als beschermingszone in de legger van het waterschap is aangewezen. Met deze zone wordt handmatig en/of machinaal onderhoud van de watergang vanaf de kant mogelijk gemaakt. Voor A-watergangen is die strook 4 meter breed, gemeten uit de insteek. Voor B-watergangen is de strook 1 meter breed. C-watergangen hebben geen beschermingszone. Waar het onderhoud van die watergangen door het waterschap uitgevoerd wordt, dienen met het waterschap afspraken gemaakt te worden over onderhoud en toegankelijkheid van de onderhoudsstrook.

Waar het onderhoud van een watergang door de gemeente als aanliggende eigenaar uitgevoerd wordt, dient ook bij B- en C-watergangen rekening gehouden te worden met 4 m brede onderhoudsstroken. De onderhoudsstroken dienen toegankelijk te zijn voor onderhoud. Met de gemeente dienen in dat geval afspraken gemaakt te worden over onderhoud en toegankelijk. Waar het onderhoud van die watergangen door andere perceeleigenaren uitgevoerd wordt, dienen met de betreffende perceeleigenaren afspraken gemaakt te worden over onderhoud en toegankelijkheid van de onderhoudsstrook.

Voor de activiteiten in een watergang of de bijbehorende beschermingszone is een vergunning of een melding vereist omdat deze invloed hebben op de water aan- en afvoer, de waterberging of het onderhoud.

Aan de lozing van water stelt het waterschap eisen. Als kwantitatief gezien sprake is van een toename van verhard oppervlak moet extra berging worden gerealiseerd.

Grondwater

Het plangebied bevindt zich niet in een grondwaterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied.

Het uitgangspunt bij stedelijke uitbreidingen is grondwaterneutraal bouwen. Dat wil zeggen dat de oorspronkelijke grondwaterstanden en stromen in de omgeving niet wijzigen. Dit kan bereikt worden door:

- een aan grondwater gerelateerde keuze van de locatie, bijvoorbeeld geen stedelijke uitbreidingen in gebieden met (kans op) hoge grondwaterstanden;
- maatregelen tijdens bouwrijp maken en bouw, bijvoorbeeld ophogen, goede structuur van het oppervlaktewatersysteem, voorkomen verdichting bodemstructuur;
- een waterbestendig bouwkundig ontwerp van woningen en gebouwen, bijvoorbeeld kruipruimteloos bouwen.

Voor indicatieve informatie over de grondwaterstanden wordt verwezen naar de milieuatlas van de gemeente Nijmegen die te vinden is via <http://kaart.nijmegen.nl/milieu/>. De grondwaterstand is van belang voor de eventuele bouw van een kelder of een verdiepte parkeervoorziening en het (tijdelijk) lozen van het bronneringswater. Op de milieuatlas is ook informatie te vinden over (resultaten en onderzoek naar) de waterdoorlatendheid van de bodem.

Riolering/ hemelwater

De riooltechnische ontsluiting van het plangebied bevindt zich aan de Bijsterhuizenstraat. De openbare riolering is uitgevoerd als een drukrioolstelsel. Drukrioolgemaaltjes pompen het vuilwater via persleidingen naar het gemaal van het verbeterd gescheiden stelsel van bedrijventerrein Bijsterhuizen. Hemelwater dat afstroomt van verharde oppervlakken mag niet via de drukriolering afgevoerd worden.

Vanuit het bouwbesluit geldt de verplichting om vuilwater en hemelwater op verantwoorde wijze te verwerken. Vuilwater moet verplicht op de openbare riolering aangesloten worden. Hemelwater moet op eigen terrein verwerkt worden. De gemeente Nijmegen hanteert bij het duurzaam omgaan met hemelwater de nota 'Afkoppelen en infiltreren hemelwaterafvoer'. Schoon hemelwater dient in de bodem te worden geïnfiltreerd. Omdat het zonnepark geen sanitaire voorzieningen krijgt, is geen aansluiting voor vuilwater op de riolering nodig.

Het zonnepark is ongeveer 50 hectare groot en wordt gerealiseerd op enkele percelen die een agrarische bestemming hadden. Het zonnepark bestaat uit een veldopstelling van zonnepanelen. Het gaat om circa 40 hectare zonnepanelen. Het hemelwater valt van de zonnepanelen op het terrein waarna het in de bodem wegzakt. Op het zonnepark komen zestien trafo's en één inkoopstation met een totaal verhard oppervlak van bijna 125 m2. Ook

het hemelwater van de trafo's en het inkoopstation valt op het terrein eromheen waarna het in de bodem wegzakt.

In de huidige situatie is het terrein een weiland. Omdat het hemelwater van de zonnepanelen op het omliggende terrein valt en er in de bodem wegzakt, komt de waterhuishoudkundige situatie na realisatie van het zonnepark overeen met de huidige situatie. Bij een zonnepark met tafels op dunne schroefpalen hoeft daarom geen compenserende waterberging gemaakt te worden.

In de bestaande situatie is geen verhard oppervlak aanwezig. In de nieuwe situatie wordt 125 m² verhard oppervlak aangelegd. De toename van verhard oppervlak bedraagt 125 m². Dat betekent dat hiervoor aanvullende waterberging gemaakt moet worden. Bij de aanvraag van de omgevingsvergunning dient een watervergunning aangevraagd te worden.

3.8 Cultuurhistorie

Rijksbeleid

Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke inrichting van ons land. Het geeft identiteit en kwaliteit aan een gebied. Om deze redenen heeft het rijk de beleidslijn ingezet om cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van het afwegingskader bij het opstellen van bestemmingsplannen. Deze beleidslijn is verwoord in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 en heeft geleid tot wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) sinds 1 januari 2012. Met het gewijzigde Bro zijn gemeenten wettelijk verplicht cultuurhistorie deel uit te laten maken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het rijk vraagt hiermee aan gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen, projectafwijkingsbesluiten en beheersverordeningen gebouwen, objecten en structuren met cultuurhistorische waarde te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden en in het bestemmingsplan te verankeren.

De Erfgoedwet 2016 vormt de basis voor de monumentenzorg. Rijksmonumenten worden op basis van deze wet aangewezen, evenals rijksbeschermd stadsgezichten. Voor het wijzigen en slopen van rijksmonumenten is een 'Omgevingsvergunning voor de activiteit monumenten' nodig.

Gemeentelijk beleid

Monumentenverordening

De aanwijzing van gemeentelijke monumenten, bouwhistorie monumenten, identiteitsbepalende objecten en beschermde stadsbeelden met stadsbeeldobjecten geschiedt op basis van de monumentenverordening. Afhankelijk van de beschermingsvorm is voor wijziging, verbouw en sloop al dan niet een 'Omgevingsvergunning voor de activiteit monumenten' nodig.

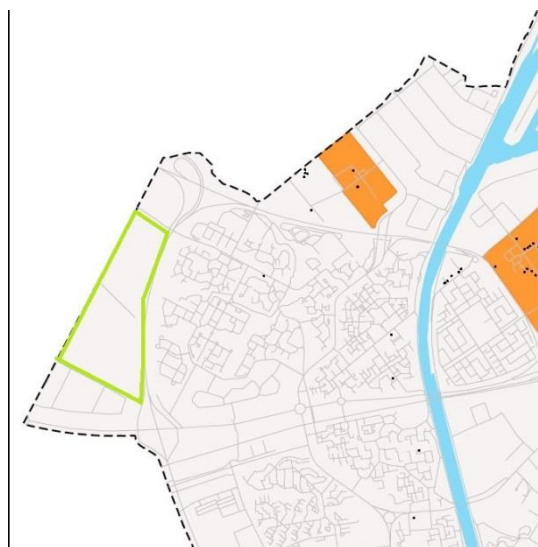
Aandachtslijst Cultureel Erfgoed

De aandachtslijst betreft een inventarisatie van onbeschermd waardevol erfgoed en is bedoeld om ongewenste sloop van cultureel erfgoed te voorkomen en herbestemming te stimuleren. De lijst is globaal getoetst aan de selectiecriteria uit de Monumentenverordening. Er is nog geen uitgebreid onderzoek gedaan. Pas als er sprake is van een beschermingsprocedure zal dit onderzoek worden gedaan en worden de exacte cultuurhistorische waarden vastgesteld. Het college heeft de mogelijkheid om bij sloopplannen een beschermingsprocedure te starten. Op 18 maart 2015 is de Aandachtslijst Cultureel Erfgoed door de gemeenteraad van Nijmegen vastgesteld. Diverse gebouwen en objecten in Nijmegen Zuid staan op de aandachtslijst.

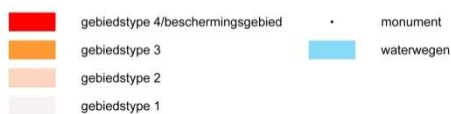
Nota Cultureel Erfgoed

Het gemeentelijk erfgoedbeleid is vastgelegd in de Nota Cultureel Erfgoed (vastgesteld 15-5-2013). Deze nota beschrijft op welke manier erfgoed kan bijdragen aan de ambitie van de gemeente Nijmegen om de identiteit van de stad te behouden en te versterken. Hiervoor worden drie strategieën ingezet: duurzame ruimtelijke ontwikkeling, kennis & inspiratie en bescherming & instandhouding.

De strategie duurzame ruimtelijke ontwikkeling heeft betrekking op een toekomstbestendige stad, waar erfgoed ingezet wordt om bij ruimtelijke ontwikkelingen de eigen identiteit te behouden of te versterken. De verplichtingen vanuit het Besluit ruimtelijke ordening en de daaruit voortvloeiende beleidsvrijheid die we als gemeente hebben, zetten we in om deze ambitie te kunnen realiseren. Erfgoed is namelijk een factor die mede kwaliteit geeft aan de ruimte en daarmee ruimtelijke ontwikkelingen kan verrijken. De cultuurhistorische elementen die onderdeel zijn van de identiteit van de stad kunnen we niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we onze stad beleven, inrichten en gebruiken. De cultuurhistorische beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Gemeente Nijmegen - Cultuurhistorische Beleidskaart
versie 1.0.1 (12 december 2012)

Uitsnede uit de Cultuurhistorische Beleidskaart van de gemeente Nijmegen met indicatie van het plangebied

Het plangebied valt binnen gebiedstype 1 van de cultuurhistorische beleidskaart. Bij gebiedstype 1 gaat het om gebieden waarin cultuurhistorisch waardevolle elementen in mindere mate aanwezig zijn. Bij ruimtelijke plannen wordt daarom alleen gestreefd naar behoud en herkenbaarheid van historische structuren. Voor dit gebiedstype wordt in het bestemmingsplan een regeling met betrekking tot bescherming van cultuurhistorische waarden opgenomen, indien sprake is van cultuurhistorisch waardevolle structuren.

Cultuurhistorische waarden in het plangebied

Het plangebied ligt tussen de rijksweg A73 en de Bijsterhuizenstraat, aan de rand van een agrarisch gebied dat zich uitstrekt over de gemeentegrens met Beuningen. In het plangebied bevinden zich geen monumenten of panden die op de Aandachtslijst Cultureel Erfgoed staan.

Cultuurhistorisch waardevolle structuren in het plangebied

In het plangebied zijn verschillende historische structuren aanwezig, die hieronder worden beschreven. De structuren herinneren aan de ontginningsgeschiedenis van het gebied. Zij zijn kenmerkend voor het onderliggende landschap van het komgebied en verlenen het plangebied identiteit en kwaliteit.

- Historisch verkavelingspatroon

Het plangebied bestaat uit graslanden en akkers die van elkaar worden gescheiden door sloten. In het westelijk deel van het plangebied is de verkaveling, die al zichtbaar is op de kadastrale kaart van voor 1850, gericht op de Bijsterhuizenstraat. In het oostelijke deel is de oudere noord-zuid gerichte regelmatige strokenverkaveling van het Teersbroek nog enigszins herkenbaar. Omliggende nederzettingen hadden een aandeel in deze gronden en maakten er gebruik van. De gronden zelf zijn altijd onbewoond gebleven. Deze oude kavels op de oeverwal waren oorspronkelijk uiterst smal, tegenwoordig zijn ze door samenvoegingen breder.

- Historische wegen

Bijsterhuizenstraat

De historische weg in het verlengde van de Palkerdijk stamt van voor 1850 en vormde een belangrijke noord-zuidverbinding door de natte komgronden en broeklanden. De weg loopt over het hoogste deel van het gebied en verbindt Beuningen met Wijchen. Aan deze weg is geleidelijk en op ruime afstand van elkaar agrarische bebouwing ontstaan.

- Historische waterwegen

Nieuwe Wetering

De oost-west lopende wetering, die vanaf 1321 is gegraven, is aangelegd om de komgronden, die na de bedijking niet meer op de rivieren konden afwateren, te ontwateren om deze daarna als landbouwgrond in gebruik te kunnen nemen.

Schaapswetering

In het uiterste zuiden van het plangebied is een relict van de eeuwenoude, noord-zuid lopende Schaapswetering aanwezig. Deze staat haaks op de Nieuwe Wetering.

- Openheid

Het gebied heeft een open karakter dat past bij het landschap van de komgebieden en bij het agrarische gebruik van het gebied.

Plangebied en ruime omgeving op de Bonnekaart rond 1900

Recente luchtfoto

Projectbesluit

De beoogde ontwikkeling heeft een beperkte invloed op historische structuren of de samenhang tussen historische structuren en bebouwing. Door het plaatsen van de rekken met zonnepanelen wordt het landschap minder zichtbaar en beleefbaar. Er worden echter geen landschapselementen gewijzigd of veranderd.

Vanuit cultuurhistorie is er daarom geen bezwaar tegen de beoogde ontwikkeling.

3.9 Archeologie

Rijksbeleid

Met de ondertekening van het Verdrag van Valletta (Malta) in 1992 is in Nederland de beleidsmatige zorg voor het archeologisch bodemarchief aanzienlijk toegenomen. In het verdrag staat: Archeologische waarden dienen als onvervangbaar onderdeel van het culturele erfgoed te worden meegenomen en te worden ontzien bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen. Mocht bescherming onvoldoende mogelijk zijn dan dient, volgens dit verdrag, de informatie te worden onttrokken aan de bodem via archeologisch onderzoek. Uitgangspunt hierbij is dat de initiatiefnemer van de versterking van het bodemarchief de kosten van het onderzoek dient te dragen. Inmiddels zijn de uitgangspunten van het Verdrag in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988 via de Wijzigingswet Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz, 1-9-2007).

Met het in werking treden van de Erfgoedwet op 1-7-2016 is de Monumentenwet 1988 vervallen. Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de hoofdstukken II, paragrafen 2 en 3, IV, V, paragrafen 1 en 9, en VI van de Monumentenwet 1988, zoals die luiden voor inwerkingtreding van deze wet, nog van toepassing. Hoofdstuk V regelt de Archeologische Monumentenzorg.

Het Besluit Ruimtelijke Ordening Artikel 3.1.6, lid 5 regelt de omgang van het bestemmingsplan met de in een gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten. Ook dit wordt straks onderdeel van de Omgevingswet.

Gemeentelijke beleid

Het archeologiebeleid van de gemeente Nijmegen is er, in overeenstemming met Malta en de Monumentenwet 1988, op gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemversterking archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald op basis van de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische (in bredere zin: cultuurhistorische) kennis die hierbij wordt vergaard, levert informatie op die mede als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Zo kan het 'verhaal van de plek' ook door toekomstige generaties nog worden gelezen. De Structuurvisie voor Nijmegen uit 2013 legt nadrukkelijk een koppeling tussen archeologie en lokale identiteit, en als bron of inspirator voor toerisme, een economisch belangrijke factor in de economie van de gemeente Nijmegen.

Het zal duidelijk zijn dat een betere bescherming van het bodemarchief en vooral ook het tijdig meewegen van de archeologische belangen vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Om deze reden heeft Bureau Archeologie en Monumenten van de gemeente Nijmegen een archeologische beleidskaart ontwikkeld (ABAK), waarop de belangrijkste archeologische vindplaatsen en zones en hun waardering zijn aangegeven. Deze kaart is onderdeel van de Nota Nieuw Beleid (2013) en in een bijgewerkte vorm van het facetbestemmingsplan archeologie (2014). De op de kaart aangeduide waarden worden overgenomen in (nieuwe) bestemmingsplannen. Nieuwe inzichten worden in deze kaart verwerkt en waar nodig zullen deze zo overgenomen worden in nieuwe bestemmingsplannen.

Het streven van de gemeente Nijmegen is in eerste instantie gericht op behoud in situ. Planaanpassingen kunnen de kosten voor archeologisch onderzoek overbodig maken of sterk beperken. Initiatiefnemers wordt dan ook aangeraden in een vroeg stadium met de gemeente in overleg te gaan inzake de mogelijkheden om te kijken naar de best mogelijke opties. Het kan daarbij gaan om adviezen voor de soort van archeologisch onderzoek die het beste gekozen kan worden of om de mogelijkheden van archeologie sparend bouwen te bekijken.

Archeologie in het plangebied

In het plangebied gelden op basis van het Facetbestemmingsplan Archeologie de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 3' (zeer hoge archeologische verwachting), 'Waarde - Archeologie 2' (hoge archeologische verwachting) en de Wetgevingszone 'Waarde Archeologie 1' (lage, middelhoge of onbekende archeologische verwachting)

Een waarde 3 gebied heeft een zeer hoge archeologische waarde, die door de dubbelbestemming beschermd wordt. Aan een waarde 3 gebied zijn ondergrenzen verbonden, waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt. Deze grenzen bedragen voor de geplande ingreep een oppervlak van tenminste 50 m² en een verstoring of bodemingreep die dieper dan 30 cm gaat.

Een waarde 2 gebied heeft een hoge archeologische verwachtingswaarde, die door de dubbelbestemming beschermd wordt. Aan een waarde 2 gebied zijn ondergrenzen verbonden, waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt. Deze grenzen bedragen voor de geplande ingreep een oppervlak van tenminste 100 m² en een verstoring of bodemingreep die dieper dan 30 cm gaat.

Van de waarde 1 gebieden is de archeologische waarde van het gebied nog niet door onderzoek vastgesteld, of er geldt een lage of middelhoge archeologische verwachting. Aan een waarde 1 gebied zijn ondergrenzen verbonden, waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt. Deze grenzen bedragen voor het plangebied een oppervlak van tenminste 2.500 m² en een verstoring of bodemingreep die dieper dan 30 cm gaat.

In het plangebied liggen volgens de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Nijmegen (ABAK, 2012) twee terreinen met een respectievelijk zeer hoge en een hoge archeologische waarde. Het betreft de terreinen Z21-Bijsterhuizenstraat en Z-35 Lindenholt-Noord. Deze terreinen zijn beschreven in de catalogus van terreinen die bij de ABAK hoort. Hieronder volgt een korte samenvatting van deze beschrijvingen.

Z-21 Bijsterhuizenstraat (terrein van zeer hoge archeologische waarde (waarde 3))

Op dit terrein zijn in de jaren 40 van de vorige eeuw tijdens een geologisch booronderzoek vondsten uit de Romeinse tijd aangetroffen. Er is hier sprake van een natuurlijke verhoging in het landschap waarop in de Romeinse tijd zeer waarschijnlijk bewoning heeft plaatsgehad. De van deze vindplaats bekende archeologische informatie is nog beperkt. Het is daarom van belang om zowel de sporen als de vondsten van deze nederzetting te behouden, en, als dat niet mogelijk is, deze goed te kunnen onderzoeken. Dit zal informatie opleveren over de aard, omvang en datering van deze nederzetting. Op basis hiervan kan deze nederzetting geplaatst worden in het bredere kader van de bewoningsstructuur in het gebied tussen Ulpia Noviomagus, Wijchen en Cuijk. Omdat de omvang van de nederzetting nog niet bekend is, is het mogelijk dat in een ruim gebied rondom de locatie van de vondsten uit de jaren '40 sporen aangetroffen kunnen worden. Aan de andere kant van de Bijsterhuizenstraat, in de gemeente Beuningen, heeft dit terrein de status van rijksmonument.

Z-35 Lindenholt-Noord (terrein met een hoge archeologisch waarde (waarde 2))

Het terrein maakt deel uit van een oost-west georiënteerde 'zandrug'. Over het ontstaan van deze zandige opduiking is niets bekend; mogelijk betreft het een stroomgordel uit het holoceen. In het terrein liggen verschillende bekende vindplaatsen. Op grond hiervan geldt in het gehele terrein een hoge archeologische verwachting voor bewoningsresten van de vroege ijzertijd tot de Romeinse tijd. Bovendien liggen binnen dit terrein enkele ontginningsassen uit de late middeleeuwen, de periode waarin de Lindenholt in cultuur is gebracht.

Uitsnede uit de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Nijmegen met de vindplaatsen en in groen de contour van het geplande zonnepark

Benodigd onderzoek

De intentie is om de ontwikkeling van het zonnepark middels een projectbesluit mogelijk te maken. De archeologische verwachtingswaarde voor het plangebied is hoog. Belangrijk zijn de uitgangspunten van het gemeentelijk archeologiebeleid: streven naar behoud in situ en enkel daar waar nodig en noodzakelijk onderzoek ter behoud ex situ. Archeologie vindt het belangrijk om hierin maatwerk te leveren.

Om het effect van de beoogde ontwikkeling op de archeologische waarden van het plangebied te kunnen toetsen is per gebiedsdeel met een specifieke archeologische dubbelbestemming in beeld gebracht welke omvang de beoogde ingrepen in de bodem hebben.

Gronden Waarde Archeologie - 3

Op deze gronden worden geen transformatorstations geplaatst. Maximaal 8 m² wordt verstoord ten behoeve van ondergronds aan te leggen leidingwerk, de rest van het leidingwerk in het waarde 3 gebied zal bovengronds worden aangelegd. De palen die de constructies met de panelen dragen zullen maximaal 26 m² verstoren. De totale omvang van de bodemverstoring in het gebied met waarde 3 bedraagt derhalve 34 m².

Gronden Waarde Archeologie - 2

Op deze gronden worden geen transformatorstations geplaatst. Maximaal 16 m² wordt verstoord ten behoeve van ondergronds aan te leggen leidingwerk, de rest van het leidingwerk in het waarde 2 gebied zal bovengronds worden aangelegd. De palen die de constructies met de panelen dragen zullen maximaal 26 m² verstoren. De totale omvang van de bodemverstoring in het gebied met waarde 3 bedraagt derhalve 42 m².

Gronden Wetgevingszone waarde archeologie - 1

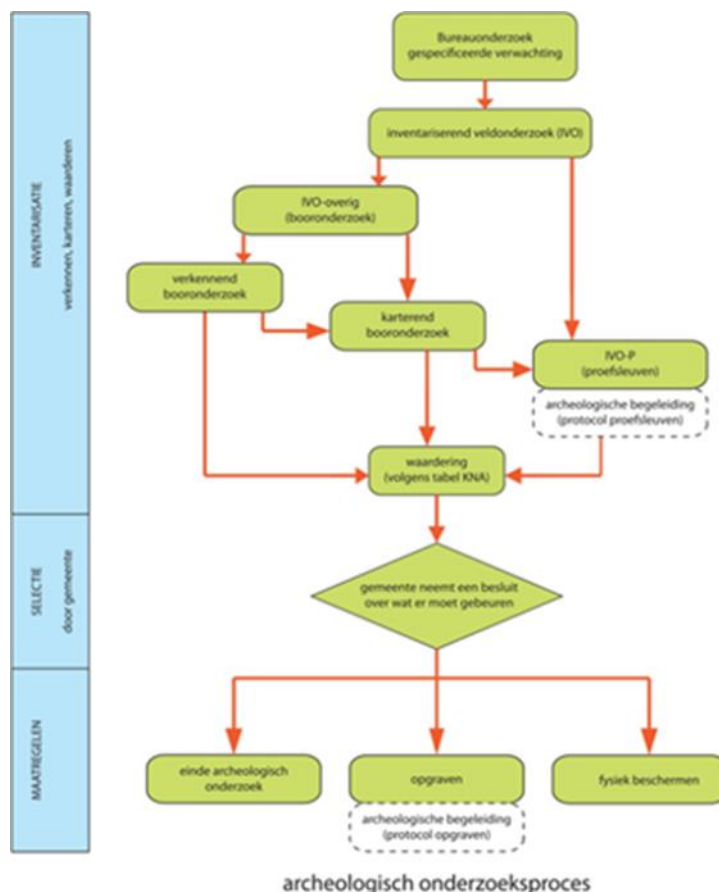
Op deze gronden worden 17 transformatorstations geplaatst. Deze hebben gezamenlijk een maximale oppervlakte van 130 m². Ten behoeve van het ondergrondse leidingwerk wordt maximaal 1050 m² verstoord. De palen ten behoeve van de constructies met de panelen en van hekwerk zullen maximaal 93 m² verstoren. De totale omvang van de bodemverstoring in het gebied met waarde 1 bedraagt derhalve 1273 m².

Op basis van de hierboven beschreven omvang van de met de ontwikkeling van het zonnepark samenhangende bodemingrepen, die beneden de ondergrens waarboven archeologisch onderzoek noodzakelijk is blijft, vormt het aspect archeologie geen belemmering voor deze ontwikkeling.

In het geval er ingrepen in de bodem worden gepland die wat betreft omvang bovengenoemde grenswaarden overstijgen zullen deze werkzaamheden wel archeologisch begeleid moeten worden. Er dient dan een archeologisch onderzoek *IVO-Proefsleuven – variant Archeologische Begeleiding* plaats te vinden. Hiervoor dient eerst een door het bevoegd gezag (gemeente Nijmegen) goedgekeurd Programma van Eisen te worden opgesteld.

Aan de hand van de bevindingen van deze archeologische begeleiding dient vervolgens te worden bepaald of verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is. De initiatiefnemer dient rekening te houden met noodzakelijk vervolgonderzoek.

Er zijn verschillende opties voor het te verrichten archeologisch onderzoek, die hieronder kort worden weergegeven.

Uitgebreid archeologisch onderzoekschema, naar de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA)

Het ruitje in het midden van de bovenstaande afbeelding staat voor het rapport dat moet aantonen hoe het met de archeologie binnen het plangebied is gesteld. De daarboven staande onderzoekstappen kunnen elkaar opvolgen, maar er kan ook gekozen worden om maar één bepaald soort onderzoek uit te voeren. In het algemeen geldt dat hoe lager men in de boom komt, hoe hoger de kosten worden, maar ook dat de data die gegenereerd worden steeds beter worden.

Op basis van het advies kan de gemeente maatregelen opleggen. Deze variëren van het vrijgeven van het terrein tot het nemen van langdurige fysieke beschermingsmaatregelen. Een andere vorm kan het behoud van de archeologische waarden zijn door middel van een opgraving. Dit wordt ook wel behoud ex situ genoemd.

Meldingsplicht art. 5.10 en 5.11 Erfgoedwet

Archeologische vondsten dan wel waarnemingen gedaan bij niet-archeologisch onderzoek moeten gemeld worden op basis van de artikelen 5.10 en 5.11 van de Erfgoed. Dit soort vondsten wordt aangeduid als toevalsvondst.

Om het documenteren van toevalsvondsten en waarnemingen mogelijk te maken, verdient het aanbeveling de volgende standaardtekst bij de vergunningverlening op te nemen, die refereert aan de wettelijke meldingsplicht van archeologische waarden (ex artikel 5.10 en 5.11 van de Erfgoedwet):

Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze minister (artikel 5.10).

3.10 Conclusie

Het sectorale beleid staat de beoogde ruimtelijke ontwikkeling niet in de weg indien rekening wordt gehouden met de in de paragrafen genoemde voorwaarden.

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan besproken.

4.2 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal

Krachtens de Wet ruimtelijke ordening, waarin in afdeling 6.4 bepalingen zijn opgenomen betreffende de grondexploitatie, geldt de verplichting tot kostenverhaal in de gevallen die zijn aangewezen in het Besluit ruimtelijke ordening. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening is kostenverhaal verplicht in geval van:

- de bouw van één of meer woningen en hoofdgebouwen;
- uitbreidingen van gebouwen met ten minste 1.000 m² of met één of meer woningen;
- de verbouwing van één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- één of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren bij ingebruikname voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte ten minste 1.000 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1.000 m².

De voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in de realisatie van een zonnepark en de daarbij behorende voorzieningen. Aangezien hiermee geen sprake is van de bouw van een hoofdgebouw zoals bedoeld in artikel 6.2.1. sub b van het Besluit ruimtelijke ordening, is kostenverhaal niet verplicht. De gemeentelijke legesverordening is van toepassing.

Uit de planontwikkeling kan schade voortvloeien als bedoeld in artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening om welke reden er gerede twijfel bestaat over de vereiste economische uitvoerbaarheid van de gevraagde planologische maatregel. Er dient voorkomen te worden dat de gemeente voor particuliere initiatieven planschade betaalt. Om die reden is een verhaalsovereenkomst planschade afgesloten met de aanvrager waarin hij zich ten behoeve van de economische uitvoerbaarheid van de planologische maatregel bereid verklaart de daaruit voortvloeiende voor vergoeding in aanmerking komende planschade* volledig aan de gemeente te compenseren.

Derhalve kan gesteld worden, dat het plan financieel-economisch uitvoerbaar is.

4.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het ontwerp-projectafwijakingsbesluit heeft gedurende 6 weken van vrijdag 24 mei 2019 tot en met donderdag 4 juli 2019 ter visie gelegen. Gedurende deze periode konden zienswijzen worden ingediend. Er zijn 3 zienswijzen ingekomen.

Hoofdstuk 5 Vooroverleg ex. artikel 6.18 Bor

Er spelen geen rijksbelangen. Met de provincie en het waterschap heeft ambtelijk vooroverleg plaatsgevonden. Zij zijn beide akkoord met het plan.